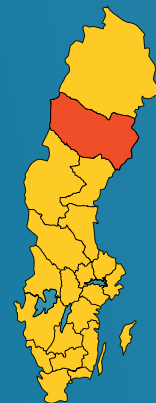

JOBBMÖJLIGHETER

i Västerbottens län 2015 – 2016

Här finns jobben i Västerbotten 2015-2016

Den här broschyren vänder sig till dig som vill veta mer om jobbmöjligheterna för olika yrken i länet under 2016. Lättast att få jobb är det inom data, teknik, vård och utbildning, medan jobbmöjligheterna inte är lika goda för bland annat industrimontörer, lagerarbetare och butiksförsäljare.

Konkurrensen om jobb med lägre kunskapskrav har blivit hårdare. Det beror på att kompetenskraven på arbetsmarknaden har ökat, samtidigt som konjunkturen är svag. För den som söker sådana arbeten och dessutom saknar erfarenhet, är det svårare att få anställning. Det påverkar inte minst ungdomar på väg in på arbetsmarknaden.

Under 2016 väntas fler jobb växa fram inom framför allt vård, utbildning, teknik och data. Här blir jobbmöjligheterna goda för många yrken, eftersom det är ont om personer med de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar.

Förbättra dina jobbmöjligheter

Ett vanligt grundkrav hos många arbetsgivare på Västerbottens arbetsmarknad är ett slutbetyg från gymnasiet. Körkort är en annan efterfrågad merit, liksom goda kunskaper i svenska. Det är också en fördel att kunna tänka

sig resväg till sin arbetsplats. Det gäller särskilt i ett län av Västerbottens storlek. Gymnasieexamen, körkort, servicekänsla och villighet att pendla, samt vara beredd att jobba obekväma arbetstider förbättrar dina jobbmöjligheter väsentligt och ökar din konkurrensförmåga på länets arbetsmarknad.

Det är viktigt att inte välja en lång utbildning baserad på hur arbetsmarknadsläget ser ut idag. Förändringar kan nämligen ske snabbt och efterfrågan på arbetskraft ändras från år till år. Om man ändå ska ge rekommendationer om vilka yrkesområden i Västerbottens län där det kommer att finnas goda möjligheter till arbete, är teknik, data och specialistutbildningar inom vård och omsorg lämpliga att lyfta fram. Har du en eftergymnasial utbildning i dessa områden kommer du ha lättare än genomsnittet att få jobb i flera år framöver.

Kort om Jobbmöjligheter 2015-2016

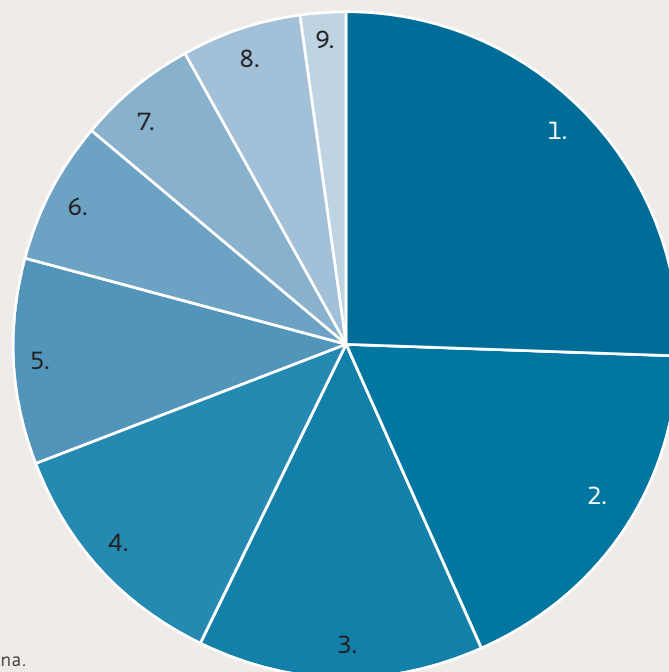
Materialet vi presenterar här baseras på Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2015. Representanter för arbetsställen inom näringslivet, kommuner, landsting samt inom staten har tillfrågats. De privata företag som intervjuas är ett urval från Statistiska centralbyråns (SCB) företagsregister. Listorna med yrken visar Arbetsförmedlingens bedömning av arbetsmarknadsläget för våren 2016.

Här arbetar flest idag

Bilden visar hur anställda i länet är fördelade mellan olika yrkesområden. Flest jobbar inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete, men nästan var femte person i länet arbetar inom försäljning, hotell, restaurang och service. Det är ett stort och varierande yrkesområde som rymmer allt ifrån säljare i livsmedelsbutiker till brandmän och städare.

Andelen anställda per yrkesområde i Västerbottens län

- 1. Hälso- och sjukvård samt socialt arbete: 26 %
- 2. Försäljning, hotell, restaurang och service: 18 %
- 3. Tillverkning, drift och underhåll: 14 %
- 4. Ekonomi, administration, kultur och media: 12 %
- 5. Utbildning: 10 %
- 6. Data, teknik och naturvetenskap: 7 %
- 7. Bygg och anläggning: 6 %
- 8. Transport: 6 %
- 9. Naturbruk: 2 %

Andelen anställda per yrkesområde 2013, Västerbottens län 16-64 år.
Chefer, militärer och anställda där uppgift om yrke saknas ingår inte i siffrorna.
Källa: SCB

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete är det största yrkesområdet i länet. Var fjärde yrkesverksam person i Västerbottens län jobbar i något av dessa yrken. De största yrkena är vårdbiträden/personliga assistenter, undersköterskor, skötare och sjuksköterskor. Andelen äldre och vårdbehövande ökar samtidigt som många i yrkesområdet kommer att pensioneras. Därför är behovet av arbetskraft stort, främst inom vård- och omsorgsyrkena och du som är vidareutbildad har goda jobbmöjligheter. Det ökade antalet asylsökande i länet ökar även behovet av socialsekreterare så även här finns goda jobbmöjligheter. Störst möjlighet till jobb har du som har en eftergymnasial utbildning i området. Läkare, sjuksköterskor, psykologer och tandläkare har mycket lätt att få arbete, men det är även lätt att få jobb om du är tandsköterska eller tandhygienist.

Undersköterskor är den enskilt största yrkesgruppen i länet och nästan 6 000 personer arbetar i yrket i Västerbotten. De flesta arbetar inom kommunal eller privat äldreomsorg, men arbetsuppgifterna varierar beroende på vilken verksamhet man jobbar inom. Jobbmöjligheterna för undersköterskor kommer att fortsätta vara goda under

lång tid framöver. Det beror på ett stort vårdbehov samtidigt som det är alldeles för få som läser vårdutbildningar på gymnasiet.

Däremot är det svårare att få jobb inom de yrken som inte ställer krav på vidareutbildning. För till exempel vårdbiträden är jobb­möjligheterna mindre goda. Söker du jobb som personlig assistent ökar du dina chanser till jobb med utbildningsinriktning mot omsorgsområdet eller specialkunskaper om funktionshinder. Även körkort kan vara viktigt för den som söker anställning inom dessa vård- och omsorgsyrken.

Goda jobb­möjligheter: apotekare, barnmorskor, barnsjuksköterskor, distriktssköterskor, geriatriksjuksköterskor, läkare, operationssjuksköterskor, psykologer, receptarier, röntgensjuksköterskor, sjuksköterskor (grundutbildade), sjuksköterskor inom akutsjukvård, sjuksköterskor inom psykiatrisk vård, socialsekreterare/kuratorer, tandhygienister, tandläkare, tandsköterskor, undersköterskor, veterinärer

Medelgoda jobb­möjligheter: arbetsterapeuter, barnskötare, dietister, fritidsledare, kriminalvårdare, optiker, sjukgymnaster, skötare

Mindre goda jobb­möjligheter: elevassistenter, personliga assistenter, vårdbiträden

Försäljning, hotell, restaurang och service

Här finns många ingångsyrtken för ungdomar då det sällan krävs någon eftergymnasial utbildning. De största yrkena inom området är försäljare inom dagligvaruhandeln och detaljhandeln, städare samt köks- och restaurangbiträden. För försäljare och städare finns betydligt fler arbetssökande än det finns jobb, men det är stora yrkesgrupper så arbetsgivarna har ofta rekryteringsbehov. Bland telefonförsäljare är det vanligt att gå vidare till andra yrken efter en tid och därför behöver arbetsgivarna ofta nyanställa. Är du kock med flerårig erfarenhet har du mycket goda jobbomöjligheter. Allra bäst är jobbomöjligheterna för kockar med erfarenhet av arbetsledning och köksekonomi. Många av dessa yrken ställer höga krav på servicenivå, stresstålighet och att du kan jobba på växlande arbetstider, som exempelvis kvällar och helger. Arbetsgivarna ställer allt oftare krav på körkort, främst för städare.

Goda jobbomöjligheter: kockar, telefonförsäljare

Medelgoda jobbomöjligheter: bagare/konditorer, bilförsäljare, brandmän, fastighetsmäklare, frisörer, företagssäljare, hudterapeuter, inköpare, receptionister, servitörer, väktare

Mindre goda jobbomöjligheter: försäljare dagligvaror, försäljare fackhandel, köks- och restaurangbiträden, renhållnings- och återvinningsarbetare, städare

Ekonomi, administration, kultur och media

De största yrkena är handläggare/utredare i offentlig förvaltning, administratörer/sekreterare och ekonomisassistenter. För dessa yrken är konkurrensen om jobben relativt hård. Bäst jobbomöjligheter har medicinska sekreterare. Dessa arbetar inom sjukhus, vårdcentraler, läkemedelsindustrin och vid medicinska forskningsinstitutioner. I yrket krävs goda kunskaper i svenska, engelska, medicinsk dokumentation samt hälso- och sjukvårdsjuridik. För administratörer/sekreterare och för informatörer är konkurrensen om jobben betydligt hårdare, och väntas öka då många söker sig till sådana utbildningar.

Många av yrkena i området kräver eftergymnasial utbildning. I vissa fall räcker det med en slutförd gymnasieutbildning, men kompetenskraven har ökat. Ekonomiassistenter och administratörer ska kunna såväl ekonomi som lönehantering, och av redovisningsekonomerna krävs det bokföringskunskaper. Erfarenhet av projektarbete är en efterfrågad merit.

Goda jobbomöjligheter: medicinska sekreterare

Medelgoda jobbomöjligheter: bibliotekarier, försäkringstjänstemän, redovisningsekonomer, studie- och yrkesvägledare

Mindre goda jobbomöjligheter: administratörer/sekreterare, ekonomiassistenter, handläggare/utredare i offentlig förvaltning, informatörer

Tillverkning, drift och underhåll

Tillverkningsindustrin i Västerbotten har, liksom i hela riket, haft några tunga år bakom sig och det skapas få nya jobb inom branschen i år. Däremot finns ett behov av ersättningsrekryteringar för dem som går i pension. Teknikutvecklingen i branschen innebär att produktionen klaras med allt färre personer. Samtidigt förändras kompetenskraven och förskjuts allt mer från enklare jobb mot mer specialiserade som ofta kräver eftergymnasial utbildning eller lång yrkeserfarenhet. Två generella kompetenser är extra viktiga. Den ena är processförståelse, att ha kunskap om eller förståelse för hur en tillverkningsprocess ser ut. Den andra är operatörskompetens, det vill säga en grundläggande kunskap om programmering av maskiner i en processtyrd tillverkning.

De största yrkena i yrkesområdet är verktygsmaskinoperatörer, svetsare och installationselektriker. Teknikutvecklingen påverkar bland annat kraven på operatörerna. Jobbmöjligheterna blir betydligt bättre för dem som klarar av mer kvalificerade arbetsuppgifter och har kunskaper om programmering eller ritningsläsning.

Trots den höga teknikutvecklingen finns fortfarande behov av hantverksskicklighet och jobbmöjligheterna för lastbils- och bilmekaniker samt för installationselektriker är goda. Svetsare med licenser för olika typer av svetsarbeten har betydligt lättare att få jobb än de som saknar dessa licenser. Svårast att få jobb är det för montörer och för svetsare utan efterfrågade licenser.

Goda jobbmöjligheter: bilmekaniker, installationselektriker, lastbilsmechaniker, styr- och reglertekniker

Medelgoda jobbmöjligheter: CNC-operatörer, distributionselektriker, elmontörer, grovplåtslagare, lackerare, maskinreparatörer, svetsare, tunnplåtslagare, verkstadsmekaniker, verktygsmakare

Mindre goda jobbmöjligheter: fordonsmontörer, maskinoperatör – trävaruindustri, montörer – metall, gummi, plast, processoperatörer – trä/papper/massa, vaktmästare

Data, teknik och naturvetenskap

Det största enskilda yrket i yrkesområdet är mjukvaru- och systemutvecklare. Över 1 600 personer är verksamma i yrket i Västerbottens län, men ännu fler behövs så jobbmöjligheterna i yrket är goda.

Den höga teknikutvecklingen i industrin har inneburit ett ökat behov av ingenjörer, som därmed också har lätt att få jobb. Civilingenjörer med yrkeserfarenhet och erfarenhet av projektledning har mycket goda jobbmöjligheter, men det är inte bara civilingenjörer som efterfrågas. Ingenjör är inte ett specifikt yrke utan det innebär att du har teoretiska, tekniska och naturvetenskapliga kunskaper inom ett område. Alla ingenjörsutbildningar ger kunskaper inom matematik, problemlösning och logiskt tänkande. En stor del av jobbet som ingenjör handlar om att samarbeta med kollegor och kunder. Samhällets behov av tekniska lösningar innebär att ingenjörer arbetar i flera branscher. Det är även vanligt att ingenjörer arbetar som konsulter på konsultföretag. Industrikonjunkturen har en stor effekt på jobbmöjligheterna i dessa yrkesgrupper och med en relativt låg produktion i industrin dämpas behovet att ingenjörer något. Jobbmöjligheterna är ändå mycket goda för ingenjörer med utbildning och erfarenhet inom bygg och anlägg-

ning, elkraft, elektronik, maskin och VVS.

Teknikutvecklingen i samhället i stort innebär en ökande efterfrågan på kvalificerade IT-specialister. Driften av befintliga datasystem måste alltid fungera, vilket gör att det ofta krävs bred kunskap om både IT-system och den verksamhet där systemen ska användas. Erfarenhet av projektledning är en efterfrågad merit även för IT-specialister, liksom spetskompetens i olika programspråk.

Trots den stora efterfrågan från arbetsgivarna är det relativt få som söker in på högre utbildningar inom teknik- och dataområdet. Behovet av duktiga ingenjörer och dataspecialister kommer att öka och här finns goda jobbmöjligheter under en lång tid framöver. Det behövs en eftergymnasial utbildning till samtliga yrken inom området, och i de flesta krävs fleråriga universitetsstudier.

Goda jobbmöjligheter: biomedicinska analytiker, byggnadsingenjörer och byggnadstekniker, civilingenjörer inom bygg och anläggning, elektronik och teleteknik, elkraft och maskin, elingenjörer och eltekniker, maskiningenjörer och maskintekniker, mjukvaru- och systemutvecklare, testare och testledare, VVS-ingenjörer

Medelgoda jobbmöjligheter: drifttekniker IT, helpdesktekniker/supporttekniker, systemförvaltare/systemadministratörer

Utbildning

De största yrkena inom utbildningsområdet i länet är grundskolelärare och universitets- och högskolelärare. I dessa yrken jobbar sammantaget drygt 5 000 personer. Behovet av lärare styrs främst av storleken på barn- och ungdomskolorna. Trots att ungdomskolorna inom gymnasieskolan har minskat är jobbmöjligheterna fortsatt mycket goda för gymnasielärare. Framför allt gäller detta yrkeslärare och lärare med ämneskompetens i matematik, men det är också lätt att få jobb för lärare som har ämneskompetens i språk eller naturvetenskapliga ämnen. Intresset för att utbilda sig inom dessa inriktningar har varit mycket lågt under en längre tid och snart börjar gymnasiekolorna växa igen. Det betyder att jobbmöjligheterna blir goda här under en lång tid framöver.

Ökade barnkullar tillsammans med ett ökat antal asylsökande innebär också en större efterfrågan på förskollärare och lärare inom grundskolan. Det finns även stora behov av ersättningsrekryteringar i samband med pensionsavgångar. Det ökade antalet asylsökande leder också till en stor efterfrågan på lärare inom vuxenutbildning.

Goda jobbmöjligheter: förskollärare, grundskollärare, gymnasielärare i allmänna ämnen, gymnasielärare i yrkesämnen, specialpedagoger, universitets- och högskolelärare

Medelgoda jobbmöjligheter: fritidspedagoger, trafiklärare

Bygg och anläggning

Vill du jobba på en byggarbetsplats behövs oftast ett yrkesbevis som visar att du har utbildning, har arbetat ett antal lärlingstimmar och att du har klarat ett yrketeoretiskt prov (YTP). Det finns goda jobbmöjligheter för dem som har yrkesbevis och/eller lång erfarenhet. Däremot är det svårare för dem som söker lärlingsanställning. Det finns ett stort antal snickare och anläggningsmaskinförare som inte får möjlighet att avsluta sin utbildning genom lärlingsanställningar. Bedömningarna av jobbmöjligheterna nedan gäller inte lärlingar.

De vanligaste yrkena inom byggbranschen i länet är träarbetare/snickare, VVS-montörer och anläggningsmaskinförare. Byggvolymerna i länet är relativt höga och många byggföretag har svårt att hitta personer med rätt kompetens.

När du arbetar inom byggyrken måste du i många fall kunna jobba självständigt, och i andra fall tillsammans med andra och ingå i ett arbetslag. Du får dessutom räkna med att kontinuerligt byta arbetsplats. Jobbmöjligheterna är goda till medelgoda för yrkena inom bygg och anläggning. Särskilt lätt att få jobb är det för målare, takmontörer och plattsättare, men även plåtslagarna har en god arbetsmarknad. Anläggningsmaskinförarna utsätts för allt större konkurrens från utländska entreprenörer och har därför lite sämre jobbmöjligheter.

Goda jobbmöjligheter: betongarbetare, byggnadsplåtslagare, golvläggare, kranförare, målare, plattsättare, takmontörer, träarbetare/snickare, VVS-montörer

Medelgoda jobbmöjligheter: anläggningsarbetare, anläggningsmaskinförare, isoleringsmontörer

Transport

De största yrkena i området är lastbilsförare, lagerarbetare och bussförare. Både för persontransport och godstransport är det viktigt att ha de behörigheter som krävs. Söker du arbete som lastbilsförare eller bussförare krävs även yrkeskompetensbevis (YKB). Taxiförare och lokförare har goda jobb möjligheter. Lastbilsförare är ett vanligt yrke i länet och många är äldre, vilket betyder att arbetsgivarna kommer att behöva ersätta dem som går i pension. Det kan öka jobb möjligheterna för dig som är ny i yrket och har YKB. Utan YKB är det svårt att få jobb, och ofta behövs även andra certifikat som till exempel behörighet för transport av farligt gods (ADR), truckkort, utbildning för kyltransport och liknande. Svårast är det att få jobb som lagerarbetare eller truckförare, då det finns betydligt fler arbetssökande än jobb. Har du truckkort för B-, C- eller D-truck ökar jobb möjligheterna.

Goda jobb möjligheter: lokförare, taxiförare

Medelgoda jobb möjligheter: brevbärare, bussförare, lastbilsförare, transportledare, tågvårdar

Mindre goda jobb möjligheter: godshanterare och expressbud, lagerarbetare, truckförare

Naturbruk

Många av yrkena inom naturbruk är konjunkturkänsliga. Skogsnäringen är beroende av efterfrågan från industrier inom och utom landet och lantbruket påverkas av konkurrens från utländska livsmedelsproducenter.

För dig som funderar på ett jobb inom naturbruk är det viktigt att tänka på att arbetet kan innebära stora säsongvariationer. Chanserna att hitta ett arbete ökar om du har gått en utbildning på naturbruksgymnasiet. För skogsmaskinförare är jobbutsikterna relativt goda, särskilt om du har längre erfarenhet. Moderna skogsbruksmaskiner har blivit allt mer tekniskt avancerade och ställer därför större krav på dig som vill jobba som maskinförare. Inom vissa yrken, så som parkarbetare eller trädgårdsarbetare, är kraven på utbildning inte lika höga. Det gör att många söker och konkurrerar om de lediga platserna. Vill du jobba som jägmästare och skogs- eller lantmästare, krävs däremot en eftergymnasial utbildning, och här är jobb möjligheterna medelgoda.

Medelgoda jobb möjligheter: djuruppfödare/djurskötare, jägmästare, lantmästare, maskinförare lantbruk, skogsarbetare, skogsmaskinförare, skogsmästare

Mindre goda jobb möjligheter: parkarbetare, trädgårdsarbetare

Vilket yrke väljer du?

Det finns omkring 5 000 olika yrken i Sverige, det är faktiskt ingen som har riktig koll på exakt hur många som finns. På Arbetsförmedlingens webbplats beskrivs många av dem.

Där finns också intervjuer med folk som jobbar i alla möjliga yrken och fler än 160 korta yrkesfilmer. I filmerna låter vi olika människor själva beskriva sitt yrke.

www.arbetsformedlingen.se/yrkesfilmer.

”Att stödja det friska
är en stor del av arbetet.”

Sandra Schubert, undersköterska.

”Roligast är att skapa själva produkten,
se den lanseras och få feedback
av användarna.”

Alek Åström, apputvecklare

Låt Yrkeskompassen vägleda dig

I Yrkeskompassen finns prognoser om framtidsutsikter för 200 olika yrken.

Där kan du se hur arbetsmarknaden ser ut på ett, fem och tio års sikt för de yrken som intresserar just dig. Det finns prognoser för hela landet och på regional nivå. Här kan du jämföra vilka yrken som har de bästa framtidsutsikterna!

www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen

SÅ FÖRBÄTTRAR DU DINA MÖJLIGHETER ATT FÅ JOBB

Som arbetssökande är det viktigt att du ökar dina jobbchanser.

Du kan till exempel läsa in en gymnasiekompetens eller vidareutbilda dig.

Arbetsförmedlingen kan också hjälpa dig att förbättra dina chanser att få ett arbete.

Med hjälp av oss får du reda på var jobben finns i hela landet.

Läs mer om jobbmöjligheterna i *Yrkeskompassen* på www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen.

Yrkeskompassen informerar dig om möjligheten att få jobb inom olika yrken på upp till tio års sikt.

Vi beskriver i vilken riktning utvecklingen är på väg när det gäller chanserna att hitta ett jobb.

För den som ska välja utbildning eller yrke är det, förutom intresse och fallenhet,

även viktigt att ta hänsyn till jobbmöjligheterna. Prognoserna över jobbmöjligheterna i olika yrken

kan därför ge en god vägledning inför framtida yrkes- och utbildningsval.

Ingen kan dock exakt veta hur jobbmöjligheterna ser ut i framtiden.

På arbetsformedlingen.se/yrkenA-O kan du ta reda på mer.

Här finns filmer och artiklar som beskriver olika yrken.

Du har också möjlighet att få vägledning i ditt arbetssökande och utbildningsval.

Ring oss på 0771- 416 416 och prata med en arbetsförmedlare eller kontakta din lokala arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingens informationsmaterial kan du beställa i alternativa format på

arbetsformedlingen.se/alternativaformat.